

Šajā numurā:

- Jaunumi no valdes, senāta un domes
- Ārzemēs studējošie
- Valentīna diena
- Koju pastāstu seriāls

Aigas Sausiņas

Intervija ar Plotkānu

VIA vīzija

Richard Bærug,
ViA prorektors attīstības
un sadarbības jautājumos

Ar vārdiem un jautājumiem, kas sekos, es vēlētos katru aicināt līdzī, uz mirkli atstājot zemi, ar savam kājām spert augšup garus un spēcīgus soļus, lai no putnu perspektīvas ar savu prātu skaidrāk vērot telpu un laiku, redzēt un vērtēt mūsu augstskolas un sabiedrības pagātni un padarīto, mūsu tagadni ar visiem krustpunktiem, ceļa zīmēm un iespējām. Tur augšā, kur ikdienas sākumi vairs nav tik svarīgi, iespējams katram būs vieglāk ieraudzīt mūsu nākotnes mērķus, virzienus un misiju. Nosēžoties zemē, es sagaidu no ikkatra auglīgas, kritiskas, bet konstruktīvas diskusijas un sarunas, kā arī daudzus jautājumus, kas veicinās mūsu augstskolas un sabiedrības attīstību.

Apzinoties to, ka zināšanām līdzīgi kā pārtikas produktiem ir savs ierobežotais derīguma termiņš, nevajadzētu būt pretrunām starp apgalvojumiem, ka Vidzemes augstskola un tās studenti ir brīnišķīgi, un to, ka mūsu augstskolā ir daudz kas jāmaina un jāuzlabo. Tas, kas guļ uz saviem lauriem šodien, rītā var pamosties, lai konstatētu, ka konkurenti ir tālu priekšā. Ikviens, kurs ir nodarbojies ar biznesu, skaidri zina, ka katram produktam un precei ir sava augoša un krītoša līnija un cik ir svarīgi laicīgi pilnveidot un atjaunot esošus produktus un preces, kā arī ieviest jaunumus tirgū, lai nonāktu situācijā, kad veikala durvis ir jāaizver pa visam.

Ir daudz kuģu, kas prot tikai dreifēt, citi kuteri katru naktī maina kursu. Ja mēs visi kopā skaidri redzētu kur mēs šodien stāvam un kopīgiem spēkiem saprastu un vienotos par to, kurp mums ir jāiet, tad mūsu augstskolas kuģis varētu mērķtiecīgi uzņemt ātrumu un stipri un taisni peldēt uz priekšu. Nedz nelabvēlīgs vējš, nedz draudoši viļņi nevarētu pārāk ietekmēt mūsu izvēlēto kursu. Jo skaidrāks būs mūsu priekšstats par to, ko mēs gribam panākt, jo lielākas būs iespējas, ka mēs arī sasniegsim mūsu kopīgo mērķi.

Vai mēs dreifējam?

Kā tad ir situācija mūsu augstskolā? Vai mēs dreifējam pašplūsmā? Vai mēs bieži mainām kursu? Vai mēs visi skaidri zinām, kurp mēs dodamies? Tas ir mans pirmais būtiskais jautājums. Vai mēs pietiekami atvēlam laiku, lai risinātu problēmas, kas radušās vakar? Vai mēs ar lielo nokavēšanos izmisīgi skrienam pakal un cenšamies lāpīt un aizsprostot caurumus mūsu kuģī? Vai mēs labi varam paredzēt sabiedrības attīstības tendences un uz pārmaiņām esam tikpat labi sagatavoti, kā datoruzņēmumi uz 2000. gada izaicinājumu? Domāju, ka mana atbilde uz šo jautājumu šobrīd ikkatram izraisītu mazāku smadzeņu muskuļu darbību neperastos virzienos nekā atbildes trūkuma.

Kas ir mūsu augstskolas mērķi? Kāds ir mūsu ideāli? Kas mēs vēlamies kļūt? Vai mēs gribam kļūt par LU šauru kopiju, vai par otrās šķiras Baltijas universitāti. Vai mūsu nākotnes mērķis ir kļūt par izcilu Eiropas un pasaules mērogu universitāti, kas var sniegt kaut ko būtisko mūsu civilizācijas attīstībai. Apzinoties Latvijas cilvēku lielo un visbiežāk neizmantoto intelektuālo potenciālu, uzskatu, ka tikai pēdējais variants ir mums cienīgs un pieņemams. To, kurš saskata kādu zemāku mērķi, aicinātu nopietni pārdomāt savu nostāju. Mēs nevēlamies kļūt par kopētāju, mēs gribam radīt kaut ko jauno, mums nav jābūt lieliem, bet mēs gribam būt vienkārši kvalitatīvi.

Kā ar naudu?

Bet kā ar naudu, kāds jautā. Mums jau nav naudas, lai realizētu tādu ambiciozu mērķi, cits saka. Varbūt drošāk kļūt par viduvēju augstskolu, vēl trešais domā. Jautājumi un šaubas ir dabiski. Jautājumi var palīdzēt skaidrot ceļu uz priekšu. Un jautājumus var izmantot, lai nogalinātu jebkuru radošo iniciatīvu. Vai visi pasaules izcili mākslinieki, rakstnieki, atklājēji, izgudrotāji savā bērnībā bija ļoti bagāti? Kā bija ar Spānijas itāļu atklājēju Kristoferu Kolumbu, daļu rakstnieku Hansu Kristianu Andersenu, holandiešu gleznotāju Rembrantu?

Ir skaidrs, ka ir tehnoloģijas jomas, kur lieli līdzekļu ieguldījumi ir absolūti vajadzīgi, savukārt ir citas jomas kur. Ja ideja ir laba, ticība tai ir liela un prasme formulēt un izskaidrot savu vīziju ir atbilstoša, šodienas Latvijā ar nopietnu darbu un paškritisku optimismu ir milzu daudz iespēju piesaistīt nepieciešamos līdzekļus. Tad, kad mums izdosies formulēt savas labas idejas, piesaistīt līdzekļus 'nedārgiem' studiju virzieniem un parādīt labus rezultātus, pieaug arī iespējas piesaistīt līdzekļus studiju virzienu attīstībai, kas prasa pamatīgākus ieguldījumus.

Kādu izglītību mēs gribam piedāvāt, kam un kur to piedāvāt, kā un ar kādiem instrumentiem un līdzekļiem mēs to gribam piedāvāt un veidot savu augstskolas politiku, cik daudz un kad, nemaz nerunājot par to, kāpēc mēs gribam piedāvāt šo izglītību – tie visi ir svarīgi jautājumi, kas ir saistīti ar mūsu reģionālās augstskolas attīstību.

IT, interneta marketing un vide

Sāksim ar jautājumu par to, kādu izglītību vai kādas studiju programmas mēs gribam piedāvāt. Kurā virzienā mēs vēlamies iet? Šo pavasari ir pienācis laiks veikt aptauju novada uzņēmēju, politiķu, pašvaldības, izglītības, nodarbinātības un citu speciālistu, kā arī studentu un vecāko skolēnu starpā – līdzīgi kā notika 1995. gadā, lai noskaidrotu sabiedrības domas par to, kādas studiju programmas vajadzētu attīstīt Vidzemes augstskolā turpmākajos gados ņemot vērā novada un valsts esošām un prognozējamām prasībām un attīstības tendencēm, Novada pašvaldību vadītāji jau ir minējuši tādas virzienus, ka informācijas tehnoloģiju, vides un biznesa programmu, svešvalodas, citi vēl runā par žurnālistiku, interneta marketingu un biznesa tiesības.

Kamēr valsts to neprot, mums ir jādomā valstiski.

Paredzētā aptauja varēs dot plašāku informatīvo bāzi, kas augstskolai pēc plašas diskusijas varētu palīdzēt pieņemt pareizos lēmumus ne tikai par virzieniem, bet arī par programmu līmeni, veidu un apjomu. Kamēr Latvijā neveltīs mazāku uzmanību vai neatcels bieži mākslīgo, neskaidro un mazliet vecmodīgo robežu starp akadēmiskajām un profesionālajām programmām, mums ir jādomā par programmas profesionālu vai akadēmisku profilu, vai tas būs 1. vai 2. profesionālās izglītības pakāpes līmeni, bakalaura vai maģistra līmeni, vai tas būs 20, 40, 80, 120 vai 160 kredītpunktu programma – pilna programma, kas dod grādu, vai daļa no programmas, kas ir piemērota tiem, kuri jau agrāk ir studējuši vai tiem, kuri meklē kādu *minor* – vai blakus specializāciju pie savas pamatspecialitātes.

Katra studenta individuālajām, ka arī darba tirgus šodienas un nākotnes prasībām, vajadzībām un iespējām ir jāpiešķir lielo uzmanību. Tas ir manuprāt ļoti apsveicami, ja arī turpmāk ViA dos studentiem lielas iespējas un atbildību pie viņu izglītības programmas sastādīšanas; ceļu līdz Romai ir daudz un katram studentam jāizvēlas savs ceļš. Pasniedzēji un administrācijas darbinieki var būt ļoti padomdevēji.

Nav grūti prognozēt, ka pieaugs mūža izglītības faktors mūsu augstskolas darbībā. Arvien vairāk pieaugušo nāks pie secinājumu, ka ir vajadzīgi nepārtraukti turpināt savas mācības. Mums ir svarīgi noskaidrot, kādas programmas un kur kursu piedāvāt šai mērķa auditorijai un kur to piedāvāt. Varbūt būs aktuāli izveidot tālmācības punktu Austrum-Vidzemē.

Kam dot iespēju mācīties Vidzemes augstskolā? Vai tikai luterāņiem? Tikai meitenēm? Tikai jauniešiem ar bagātiem vecākiem? Tikai tiem, kuriem nav fizisko traucējumu? Tikai latviešiem? Vai tikai pilsētniekiem? Varbūt daudzi man nepiekrīt, bet kamēr valsts to neprot, manuprāt, mums ir jādomā-valstiski. Es pārāk bieži sastopos ar jauniešiem, kuri nevar uzsākt vai kuriem ir spiesti pārtraukt savas studijas citās augstskolās finansu apsvērumu dēļ. Neskatoties uz to, ka Vidzeme runājot par valsts augstskolu finansējumu 1999. gada saņēma aptuveni 40 reiz mazāk nekā Latgale, mūsu augstskola kopā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu, Ventspils augstskolu un vēl pāris Latvijas augstskolām līdz šim ir skaidri realizējusi savu izglītības politiku nodrošināt gudriem jauniešiem neatkarīgi no vecāku vai aizbildņu ienākuma līmeņa iespēju mācīties savā augstskolā. Manuprāt, valsts nedrīkst 'azartspēlēt' ar savu nākotni. Valstij vajadzētu darīt visu, kas ir viņas spēkos, lai nodrošinātu bērnus un jauniešus vienādas starta pozīcijas dzīvē, tas ir, dot visiem vienādas iespējas sevi attīstīt neatkarīgi no dzimuma, tautības, sociāl-ekonomiskā stāvokļa, invaliditātes, reliģiskas pārliecības līdz laikam, kad jaunieši pēc augstskolas beigām tiek iemesti nežēlīgajā darba tirgus jūrā.

Mums visiem ir uzdevums mēģināt pārliecināt tos, kas pieņem valstij izšķirošos lēmumus, ka visdrošāk ir ieguldīt naudu tur, kur tai būs vislielākā

atdeve – bērnu un jauniešu izglītošanā. Šobrīd ar to procentu daļu no valsts budžeta, kas mērķtiecīgi aiziet izglītībai un zinātnei ir par maz, lai pēc dažiem gadiem Latvija varēs radikāli uzlabot savu konkurētspēju salīdzinot ar kaimiņvalstīm. Un kamēr valsts to nebūs sapratusi, mums Vidzemes mērogā, ir jāstrādā arvien pamatīgāk, lai no ārpuses – no Vidzemes novada pašvaldībām, no uzņēmumiem, no sponsoriem, no starptautiskajām organizācijām un programmām, no pašorganizētiem kursiem un programmām – vēl veiksmīgāk piesaistītu līdzekļus, lai nepieļautu spekulāciju ar jauniešiem, viņu un novada nākotni.

Starptautiskais instruments

Ir vesela virkne ar instrumentiem vai līdzekļiem, kas ir vai varētu būt augstskolas rīcībā un ko var izmantot, lai veicinātu augstskolas attīstību un sasniegtu tās nospraustos mērķus. Es vēlētos atklāt aktīvāku diskusiju tieši par šiem instrumentiem.

Viens no veiksmīgiem instrumentiem bez šaubām ir mūsu augstskolas aktīva starptautiskā politika. Iesaistoties starptautiskajā aprītē, mūsu studentiem un pasniedzējiem ir vienreizēja iespēja salīdzināt savas zināšanas, programmas, pasniegšanas veidus un apstākļus ar to, kādas tās ir ārvalstu augstskolās. Rezultātā visiem veidojas plašāku iedvesmu un ideju avoti, iespēja kritiskāk un argumentētāk vērtēt procesus mūsu augstskolā. Projām no izolācijas ir sarežģītāk slēpt tumsonību un neizdarīto. Grūtāk klāsies tiem, kuri nevēlas saprast, ka pasaule iet uz priekšu. Tas viss nodrošina veselīgu un pozitīvu attīrīšanos no nekompetences un atpalcības, kā arī apliecinājumu un iespēju dziļāk novērtēt mūsu augstskolas labus panākumus.

Viens no nākotnes jautājumiem varētu būt kurā virzienā attīstīt mūsu starptautisko sadarbību. Vai mums būtu vēlams vairāk *up to date* impulsu no Āzijas valstīm; piemēram no Japānas, Korejas, Ķīnas un Singapūras? Varbūt mūsu sadarbība nav pietiekoši attīstīta ar vāciski runājošām valstīm? Vai mēs gribētu attīstīt sakarus ar Īriju un Jaunzēlandi? Un konkrēti ar kurām skolām? Vai mēs vēlētos redzēt vairāk ārvalstu studentus pie sevis? Un kā ar pasniedzējiem – vai viņu iespējas pārbaudīt savas zināšanas pasniedzot kaut kur citur ir pietiekoši labi nodrošinātas? Kā mēs gribētu izmantot šo instrumentu no 2000. līdz 2010. gadam?

Dod Dievs, lai nesāktos karš.

Atalgojums ir cits interesants instruments. Daži saka 'Dod dievs, lai nesākas karš' un bēg prom no prāta vētras par šo tēmu, kamēr kāds cits īsi domā, 'Labi, varam to apspriest, bet nekādas izmaiņas es nepieļaušu'. Atkal citi saredz interesantus un veselīgus attīstības iespējas veiksmīgās atalgojumu politikas izstrādāšanās. Vai pašreizēja atalgojuma sistēma nes vēlamus rezultātus? Vai pasniedzēju kredītpunktu apjoms un viņu grāds vajadzētu būt vairāk vai mazāk vienīgie faktori, kas nosaka pasniedzēju algu?

Man palika atmiņā mūsu goda profesora Dīna Boulza (*Dean Bowles*) teikto par atalgojuma politiku viņa universitātē. Tur katru gadu izveidota atalgojuma padome sanāk kopā, lai izlemtu pasniedzēju atalgojumu. Visiem pasniedzējiem ir

nodrošināta neliela pamatalga, bet faktori, ka pasniegšanas apjoms (kp skaits), studentu vērtējums, grāds, sabiedriskais ieguldījums, pieejamība studentiem, spēja ierasties punktuāli ar sarunātām tikšanās ar studentiem, viņu specialitātes pieprasījums darba tirgū, pētniecība un citi tiek vērtēti un var dubultot vai trīskāršot pamatalgu. Daži pasniedzēji toties saņem tikai pamatalgu. Ir iespēju pārsūdzēt atalgojumu padomes lēmumu augstākajam universitātes līmenim.

Mums ir jādomā nopietni par to, kādi stimuli vai pamudinājumi varētu mums un mūsu augstskolai sniegt vēlamus rezultātus. Lai gan alga ir tikai viens instruments, lai piesaistītu labus speciālistus, tas tomēr ir viens no svarīgākajiem.

Pētniecības konkrēta saikne ar novada attīstību

Vai studentu un pasniedzēju projektu darbi un pētniecība ir pietiekoši konkrēti saistīti ar novada attīstību? Vai mēs veicam starptautiski salīdzinošos pētījumus? Pētniecība ir instruments, kas var veicināt netikai augstskolas, bet visās sabiedrības attīstību. Kāda ir mūsu pētniecības politika? Vai tā ir integrēta daļa no mācību procesa? Vai mēs pētām jautājumus, kas pa tiešam ir sāpīgi mūsu pašvaldībām? Latvijas Dzelzceļa servisa līmeni? Ministriju atklātības līmeni? Kāpēc mūsu studentu un pasniedzēju pētījumi vai to kopsavilkums nav pieejams mūsu internetā? Vai mēs pietiekoši dara, lai veicinātu mūsu pētniecības rezultātu izdošanu? Cik liels procents no studentu un pasniedzēju pārdoto pētniecības projektu ienākumiem ir jānāk augstskolas kopīgā kasē un studentu un pasniedzēju banka kontos? Vai mēs varam attīstīt pētniecības pārdošanas procesu? Vai pētniecība notiek pašplūsmā vai mums ir kādi zināmi virsuzdevumi?

Siltumnīcas un inkubatori var veicināt studentu uzņēmējdarbību

Līdzīgi ir ar praksi. Eiropas Komisijas Leonardo da Vinci prakses programma, kur pagaidām kā vienīga Latvijas augstskola piedalās Vidzemes augstskola prasa, ka vienas prakses periods nedrīkst būt īsāks par 3 mēnešiem, kas ir vairākkārt garāks par mūsu līdzšinējo praksi. Vairākas Eiropas valstīs uzskata, ka 3 mēneši ir par maz. Vai dažādu studiju programmu prakses ilgums varētu būt dažāds? Aktuāls ir arī jautājums par prakses saturu un tās novērtēšanu.

Mēs nevēlamies sagatavot augstskolas beidzējus, kas pasīvi sēdēs un gaidīs darba piedāvājumus. Pēc iespējas vairāk studentiem beidzot augstskolu, vajadzētu būt personas ar uzņēmēja attieksmi, kuri būtu gatavi paši veidot savu uzņēmumu vai organizāciju. Tam veicinot, ir lietderīgi apspriest ideju par 'siltumnīcas' un inkubatora izveidošanu, kas varētu veicināt un atvieglot studentu uzņēmējdarbību uzsākšanu jau studiju laikā.

Mums interese tas, kas notiks ar mūsu absolventiem.

Prakses jautājums savukārt ir saistīts ar augstskolas kontaktiem un sadarbību ar uzņēmumiem. Tas ir mans mērķis, lai šajā pavasarī augstskolā tiktu izveidots Karjeras centrs, kas nopietni varētu strādāt pie jautājumiem, kas ir saistīts ar studentu nodarbinātību. Tāds centrs nenodrošinās studentus ar darbu, bet tas varētu veidot labvēlīgu vidi un

apstākļus studentu iekārtošanai piemērotos darbos. Tas arī pētītu to, kas notiks ar visiem absolventiem 1, 2 un 5 gadus pēc augstskolas beigšanas. Vai studentiem ir darbs, vai šis darbs pilnīgi, daļēji vai nav saistīts ar iegūto izglītību, kāda viņiem ir alga – tas ir būtiska informācija, kas ir jāņem vērā netikai attīstot augstskolas studiju virzienus, bet arī veidojot valsts nodarbinātības politiku.

Karjeras centrā nopietnas organizācijas un uzņēmumi, ar kuriem augstskola sadarbojas, varētu arī atrast datus par visiem studentiem, kas vēlas tādā veidā veicināt savu karjeru. Karjeras centrs atbildētu par saikni ar bijušiem studentiem, nodrošinātu viņiem ar informāciju par to, kas notiek augstskolā un veicinātu bijušo studentu sociālo atbildību un velmi finansiālo un morāli pēc iespējas atbalstīt augstskolas attīstību. Tapāt Karjeras centra darbinieki veicinātu sponsoru piesaistīšanu jau izveidotā *Club Via* ietvaros.

Uz mums skatās, no mums pārņem.

Jau sen ir izstrādāts, bet netiek pielietota augstskolas informācijas politika. To realizējot, mēs veicināsim atklātību un caurspīdīgumu visos procesos, kā arī 'dalībnieku sabiedrību'. Studenti tapāt ka pasniedzēji un administrācijas darbinieki tiks iesaistīti lēmumu pieņemšanās procesā, optimālo risinājumu meklēšanā. Ar nepacietību gaidu dienu, kad visi ViA darbinieki atkal brīvi drīkstēs runāt ar presi. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka viens no mūsu sabiedriskajiem uzdevumiem ir arī efektīvi un atklāti strādāt kā paraugiestāde. Uz mums skatās, no mums pārņem. Tā ir milzīga atbildība, un tā ir arī milzīga iespēju pozitīvi ietekmēt uz sabiedrības attīstību. Ja mēs nepratīsim 'griezt cauri' citu iestāžu reizēm neļoģiskajai un nekonstruktīvai domāšanai un rīcībai, ja mēs nebūsim pietiekoši drosmīgi, lai apturētu kāda ierēdņa neracionālo rīcību, ja tā ir vērsta uz kādu sīku problēmu triumfālu konstatēšanu nevis uz vienkāršāko risinājumu meklēšanu, tad kā mēs varam sagaidīt no sabiedrības, no mūsu studentiem, ka viņi rīkosies savādāk, aktīvāk?

Publiskas akcijas iedarbinātu saikni ar sabiedrību

Man nepatīk kārtējo reizi izskaidrot personām no Skandināvijas, ka viņiem ir jāsaprot, ka kādu lietu Latvijā nevar kārtot tik ātri kā viņi gaida, ka procedūras šeit ir sarežģītākas, birokrātiskākas, ka izziņu, dokumentu un zīmogu mīlestība ir vienreizēja. Ir būtiski apzināties, ne tikai cik daudz laiku mēs tērējam, bet drīzāk cik daudz laiku mēs zaudējam uz lieku dokumentu kārtošānu, kā tas ietekmē uz mūsu konkurētspēju. Pretī pašīvai rīcībai, Vidzemes augstskola varētu pat aktīvi uzsākt publisko akciju aicinot Vidzemes iedzīvotājus nākt ar konstruktīviem priekšlikumiem, kā vienkāršot un efektīvizēt dažādu iestāžu darbību un procedūras, kas savukārt atvieglotu viņu dzīvi un darbu. Augstskola priekšlikumus varētu apkopot, tos labākus publiski prezentēt un nodot tālāk tiem, kas var pieņemt attiecīgus lēmumus. Tā mēs iedarbinātu vienu no mūsu instrumentiem – saikni ar sabiedrību.

Katrai nodaļai - sava padome

Mēs varam priecāties par to, ka visas augstskolas studiju programmas tagad ir akreditētas. Tas nenozīme, ka tagad mums vairs nav jāizvērtē kvalitāte augstskolas procesos.

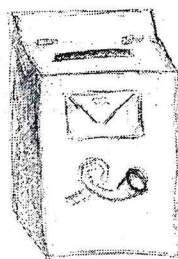
Gluži otrādi. Šobrīd ir svarīgi turpināt iesāktas pašnovērtēšanas procesa un jāliek sevi vērtēt arī citiem. Es apzinos, cik ātri mana redze kļūst 'neasa'. Ienākot jaunā mājā, es ātri pierodu pie visiem defektiem un drīz aizmirstu to, ko es sākumā pamanīju un domāju remontēt. Tā arī ir ar citiem. Manuprāt tagad ir tas īstais brīdis sākt izveidot augstskolas padomi, kā arī nodaļu padomes, ja nodaļas to vēlas. Augstskolas padome sastāvētu no ļoti dažādiem kompetentiem un sabiedrībā respektētiem cilvēkiem, kas nemazāk kā reiz gadā sanāktu kopā, izvērtētu augstskolas darbību un nāktu ar saviem ierosinājumiem. Padome nevar pieņemt kādus saistošos lēmumus, viņa var tikai nākt ar rekomendācijām. Līdzīgs uzdevums būtu nodaļu padomes, kurā sastāvā vajadzētu atrasties nozaru speciālisti, profesionāli. Viņi objektīvi varētu izvērtēt nodaļas studiju programmas nākt ar rekomendācijām par kādas nodaļas darbību kopumā. Tā tiktu pastiprināta saikne ar darba tirgu. Padomes būtu jāizveido dialogā ar tiem, kuru darbību tām būs jāizvērtē. Tādā ziņā padomes varēs kļūt par sarunas biedru un par ļoti svarīgu instrumentu augstskolas attīstībai.

Tāpēc gribam piedāvāt šo izglītību

Kāpēc mēs gribam piedāvāt šo izglītību? Lai veicinātu novada attīstībai? Izturētu globālo konkurenci? Argumentu ir daudz. Arvien skaidrāk reizē iezīmējas Latvijas iedzīvotāju milzīgais intelektuālais potenciāls un mazvērtības kompleksi, drosmes trūkums un sabiedrības reizēm nepārāk veicinošu attieksme pret tiem, kuri vēlas tālu soļot un lekt, attur daudzus no savas intelektuālā potenciāla pilnveidīgākās izmantošanas. Talanti paliek savā čaulā. Mums ir uzdevums realizēt talantus, realizēt intelektuālas 'atradnes'. Mums ir jādod sabiedrībai ticība, ka mēs varēsim kļūt konkurētspējīgi. Tikai mūsdienīgi izglītota un konkurētspējīga tauta, kas spēj analītiski, kritiski un radoši aptvert to būtiskāko informācijas okeānā var cīnīties ar tumsonību, stereotipiem un aizspriedumiem, ir pasargāta no provokācijām un var veidot labu un humānu sabiedrību, kur ir patīkami dzīvot. Tāpēc mēs gribam piedāvāt šo izglītību.

Attīstības un Ideju pastkastīte

Es esmu mēģinājis likt tikai dažus jautājumus risināt dienā kārtībā, kam kā universam tai nav sākuma un nav sava gala. Augstskola ir kustībā, tā nepārtraukti attīstās. Tieši tāpēc ir nepieciešami bieži izslēgt mobilus tālruņus un kopā organizēt prāta vētras. Var arī katru dienu sākt ar kādu kļu su pusstundu, lai saprastu, kur stāvām un kurp ejam. Tad arī radīsies labas idejas. Un augstskolai ir vajadzīgas visas labās idejas. Ar 1. Martu Tērbatas ielā būs izvietota *Attīstības un Ideju pastkastīte* – un studentu, pasniedzēju un administrācijas labās attīstības idejas būs mīli gaidītas. □

**Ar 1. Martu
Tērbatas ielā būs
izvietota *Attīstības
un Ideju
pastkastīte***

Ziņas no senāta

17. Februāra Senāta sēdes mazs caurlūkgājiens:

Studiju pārtraukšanas kārtība ViA minimālais studiju pārtraukšanas ilgums - 1 gads (bet ne vairāk kā 2 gadi).

1.punkts: iemesli studiju pārtraukšanai ir sekojoši:

- slimība
- bērna piedzimšana
- ģimenes apstākļu dēļ
- armija

2.punkts: ja students ir nokārtojis iepriekšējā semestra akadēmiskās saistības un semestra laikā vai to starpposmos radušies iemesli studiju pārtraukšanai, tad reģistrācija dotajam semestrim tiek anulēta (piem. ja students ņem akadēmisko sākot ar 12.02.2000., tad mācības viņam būs jāuzsāk ar 01.01.2001.).

Studiju pārtraukšanas sistēma : studenta iesniegums. Nodaļas vadītāja akcepts uz saistību anketas (tikai pēc tam var turpināt vākt pārējos parakstus, kas nepieciešami) un mācību prorektora rīkojums.

4.punkts: iemaksātā studiju maksa par attiecīgo semestri netiek atmaksāta.

5.punkts: jautājumu par pārbaudījumu kārtošanu studiju pārtraukumu laikā izlemj studiju programmu vadītājs un nodaļas vadītājs (pašlaik ViA abi amati vienā personā)

6. Students, kurš nav nokārtojis akadēmiskās saistības un nav lūdzis atļauju reģistrēties nākošajam semestrim, tiek eksmatrikulēts ne vēlāk kā mēnesi pēc nākošā semestra sākuma.

Diplomprojektu vērtēšanas kritēriji:

Tēma un aktualitāte un tēmas izvēles pamatojums	10 %
Pētāmās problēmas formulējuma skaidrība; darba struktūras pieteikums ievadā un paša darba izklāsts; problēmas analīzei izvēlēto teoriju piemērotība; izvēlētas metodes atbilstība darba specifikai	25 %
Rezultāta analīze un interpretācija, tās rezumējums loģiskos slēdzienos un secinājumos	35 %
Darba noformējums (lit. saraksts, atsauces, tabulas u.c.); darba valoda (valodas stils un domu skaidrība)	10 %
Uzstāšanās, spēja iepazīstināt ar savu darbu loģiskā un secīgā veidā, atbildes uz jautājumiem	20 %

Gala pārbaudījumu izvērtēšanas komisija. Tās sastāvs

- eksperts,
- nod. Vad,
- 1 pasniedzējs no citas ViA nodaļas,
- 2 pasniedzēji no tematiskās nodaļas.

Komisijas sastāvs jādara zināms līdz 4.05.2000.

diplomprojektus iesniedz līdz 22.05.2000. aizstāv no 5 - 9 jūnijam

ViA karjeras centra izveide administrācijas ietvaros

Finansiālu apsvērumu pēc štata vietas izveidošana atlikta uz nenoteiktu laiku. priekšlikums: pašlaik ar to nodarboties pašiem studentiem

ViA padomes nolikuma apstiprināšana

Šīs padomes sastāva neietilptu ar ViA tieši saistīti cilvēki (piemēram, studenti, lektori administrācija), kuri nodarbotos ar GUDRU UN PAREIZU PADOMU DOŠANU augstskolas attīstības vajadzībām. Priekšlikuma pieņemšana atlikta, pamatojoties uz nepilnīgo statūtu izstrādi. Ir jāvienojas kāda būtu šo cilvēku ietekme un kas notiek gadījumā, ja padomi netiek ņemti vērā.

Studējošo kredītu piešķiršanas kārtība

Apstiprināts komisijas sastāvs :

- Inita Sakne (prorektore saimn. un admin. darbā)
 - Vineta Silkāne (nod. vad.)
 - Ilgvars Ābols (nod. vad.)
 - Māriete Nimrode (nod. vad.)
 - Dace Jansone (nod. vad.)
 - Iveta Druva-Druvaskalne (info centra vadītāja)
 - Līga strautiņa (BV students)
 - Valda Veilande (TUR students)
 - Agnese Karaseva (KSA students)
 - Rolands Puhovs (POL students)
- Apstiprināts nolikums.

Studentu iesniegumu izskatīšana par daļēju transporta izdevumu segšanu

Apstiprināti transporta izdevumi Gatim Barauskim un Lindai Kūlai, kas saistīti ar mācībām ārpus Latvijas. parastā sistēma : AirBaltic bilešu izmantotāji atmaksā 30 % no bilešu cenas, kas arī veido bāzi daļējai transporta izdevumu segšanai tiem, kas dodas ar prāmi vai autobusu.

ViA budžets

Pieņemts zināšanai, jo nav skaidrības par līdzdalības maksām un maksas studentiem.

Transporta izdevumu segšana

- segs aviobiļetes izdevumus no AirBaltic sponsorētās naudas D. Jansonei, lai dotos uz 8-to gadskārtējo NISPA konferenci " ten years of transition: prospects and Challenges of the Future for Public Administration" Budapeštā
- segs aviobiļetes izdevumus no AirBaltic sponsorētās naudas G.Bajāram, lai dotos uz

HESP (higher education support programm) rektoru tikšanās Prāgā.

Atgādinu, ka AirBaltic sponsorētā nauda sastāda 5000 Ls, kas tika sadalīti :

- 2000 studentiem,
- 2000 pasniedzējiem,
- 1000 administrācijai

Ziņas no valdes

Jau gandrīz 3 mēnešus Vidzemes augstskolā darbojas ViA Studentu Asociācijas (ViASA) valde, kura tika iecelta 1999. gada 30. novembrī.

Viens no šīs valdes pamatuzdevumiem ir Statūtu pārstrādāšana, pie kura arī tiek daudz strādāts. Vislielākās diskusijas bija izraisījis jautājums par ViASA biedriem un to reģistrēšanu, jo ViASA ir sabiedriska organizācija, un tāpēc nākas ņemt vērā visām sabiedriskām organizācijām saistošus noteikumus.

Otrs uzdevums bija sakārtot ViASA finansu lietas. Februāra vidū beidzot izdevās panākt vienošanos ar iepriekšējās valdes priekšsēdētāju un grāmatvedi par to, ka šī valde savu darbību ir beigusi ar iztrūkumu 201.24 Ls apmērā. Tuvākajās dienās tiks nolemta arī šī iztrūkuma apmaksas kārtība.

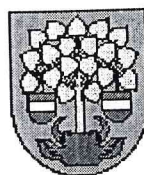
9. februārī valde tika iepazīstināta ar projektu par Interneta pieslēgumu kopmītnēs, kura iniciatori ir ViA studenti. Pamatojot šāda projekta realizācijas nepieciešamību, Zvejnieku ielas kopmītnēs tika veikta aptauja, kurā studenti bija lūgti paust savu viedokli šajā jautājumā. Rezultāti liecina, ka studenti ir gatavi šo ideju atbalstīt, arī finansiāli.

Turpmākajās valdes sēdēs tiks izskatīts jautājums par iespējamo valdes finansiālo līdzdalību šajā projektā. Balstoties uz aprēķiniem un mērījumiem, projekta kopējā izmaksu summa sastāda aptuveni Ls 1 600. Tā kā ViA ir 2 kopmītnes, tad tiek apsvērta iespēja šo projektu īstenot abās, lai visiem studentiem būtu vienādas iespējas.

Ziņas no pilsētas domes

Trešdien, 9.februārī Valmierā (10:00 Valmieras drāmas teātrī) pirmo reizi notika kultūras simpozijs, kurā piedalījās rajona pašvaldību vadītāji, kultūras darbinieki un LR Kultūras ministrijas pārstāvji. Simpozija galvenais mērķis bija veicināt kultūras pasākumu koordināciju, efektivitāti un sadarbību ar LR Kultūras ministriju.

Piektdien, 11.februārī, Valmierā, Vācijas valdības palīdzības programmas "Transform" konsultants Ulrihs Daldrops un eksperti kopā ar Latvijas puses koordinatore – Valmieras mēru Māri Kučinski un projekta "Vidzemes attīstības plānošana" darba grupu sagatavoja darba plānu 6 daba mēnešiem un pārrunāja iespējamo Vidzemes attīstības aģentūras dibināšanas laiku.

Piektdien, 18.februārī, Valmierā ieradās LR Izglītības un zinātnes ministrs Māris Vītols, lai iepazīstinātu un gūtu priekšlikumus par izglītības sistēmas reformas plānu vispārīzglītojošām skolām. Vizītes sākumā ministrs tikās ar Valmieras mēru Māri Kučinski, apmeklēja Vidzemes augstskolu, Pārgaujas ģimnāziju un logopēdisko centru bērnu dārzā "Sprīdītis".

Šis summas sadalījums varētu mainīties, jo pirms tam nebija pieredzes praksē par naudas izlietojumu. Ja būs nepieciešamība studentiem jau šogad tiks piešķirti vairāk līdzekļi transporta izdevumu segšanai, taču priecāties par agru. Gads tikai sācies, bet studentu nauda jau gandrīz iztērēta. Pasniedzēji nevar paredzēt savus izdevumus 10 mēnešus uz priekšu. Bet kaut ko jau vienmēr izdomās. □

Valdē šobrīd tiek izskatīts projekts par veļas mašīnu iegādi abās ViA studentu kopmītnēs. Konceptuāli tas ir guvis atbalstu, jo tādejādi kopmītnēs dzīvojošie studenti būs nodrošināti ar veļas mašīnām un žāvētājiem. Jautājums ir vienīgi par finansēm un izdevīgiem piedāvājumiem.

Gada sākumā ViA tika piedāvāta iespēja piedalīties Latvijas Studentu spartakiādē, taču, nesamaksājot dalības maksu, šī iespēja tika palaista garām. Tomēr neskatoties uz to, ka jau puse sprotā disciplīnu sacensības ir notikušas, Via ir nolēmusi piedalīties atlikušajos sporta veidos, maksājot mazāku dalības maksu. Arī skola ir piekritusi atbalstīt skolas dalību šajā pasākumā.

ViASA ir atzinusi Latvijas Studentu Apvienību par ViA studentu interešu pārstāvēniecisku organizāciju gan valsts, gan starptautiskajā mērogā. Pēdējā laikā īpaši ir aktualizējies jautājums par Latvijas augstākās izglītības finansēšanas sistēmas pārveidi. Vispārējās diskusijās ar valdību un LR Izglītības un zinātnes ministriju ir iesaistījusies arī LSA, kas ir nākusi klajā ar savu studiju finansēšanas modeli. Galvenā tēze šī modeļa pamatā ir: augstākā izglītība balstās uz valsts finansētām studiju vietām, kuru skaits pieaug līdz sabiedrības attīstību nodrošinošam skaitam un līdz reflektantu skaitam ar vidējo izglītību. Maksas izglītība attiecas uz neapmierināto pieprasījumu un nepilna laika vai neklātienē studējošajiem. LSA modelis nodrošina augstākās izglītības attīstību ar mazākām atšķirībām no līdzšinējā finansēšanas kārtības un nākotnes vīzijas. Tas ietver augstākās izglītības attīstību, ievērojot sociālo taisnīgumu, ceļot izglītības kvalitāti, palielinot valsts finansējumu nozarei un uzlabojot studentu sociālo stāvokli. □

Ārzemēs studējošie

Sandra Martinsone un Ieva Valaine

Pagājušo semestri 16 Via studenti pavadīja, mācoties kādā ārvalstu augstskolā. Gandrīz visi izmantoja Socrates/Erasmus starptautiskās studentu apmaiņas programmas stipendijas. Par redzēto un piedzīvoto stāsta Ieva, Kristaps, Ilona.

Ieva Eglīte

Kur Tu studēji?

Es studēju Somijā Dienvidkarēlijas Politehniskajā skolā (South Carelia Polytechnic). Man bija vairāki kursi tūrisma.

Kādas atšķirības Tu vari minēt starp ViA un šo Somijas skolu?

Tas vairāk bija kā tehnikums. Tur bija ne tikai akadēmiskās nodarbības, bet arī praktiskās. Pasniedzēji pret studentiem izturējās daudz saudzīgāk, jo bijām pirmā internacionālā grupa šajā skolā.

Vai viegli bija iejusties jaunā vietā?

Sevišķi grūti nebija, jo no ViA mēs bijām 4 studenti, kas aizbrauca uz šo skolu. Tā ka nejutos viena. Mūsu grupā bija arī vēl 4 krievi no Sanktpēterburgas, tāpēc daudz runājām arī krieviski. No sākuma bija jāpierod pie somu specifiskā domāšanas veida, jo viņi sevi ļoti ierobežo – viss notiek pēc striktiem likumiem (piemēram, veikali strādā tikai līdz 21.00).

Kā tu tagad raksturotu somus?

Viņi ir garlaicīgi. Skolā nenotika neviens pasākums. Arī vispār somi nerīko nekādus īpašus oriģinālus vakarus. Var teikti, ka viņi nodarbojas paši ar sevi. Piecas dienas nedēļā viņi mācās, sestdien aiziet uz vietējo diskotēku, piedzeras un tad sākas atkal viss no sākuma. Faktiski mums ar somiem gandrīz vai nebija nekādu kontaktu, jo grupā bijām kopā ar studentiem no Ķīnas, Krievijas un Beļģijas.

Un kādi tad ir ķīnieši un krievi?

Tagad par krieviem man ir daudz labāks priekšstats nekā pirms tam, jo sākotnēji es vispār ļoti rezervēti izturējos pret krievu tautības cilvēkiem. Ķīnieši bija ļoti interesanti ļoti kautrīgi. Bieži vien jūtama viņu iekaltā tradicionālā domāšana, kuru apstrīdēt vispār nav jēgas sākt. (piemēram, Ķīnā sievietē drīkst dzemdēt vienu bērnu, lai uzlabotu demogrāfisko stāvokli. Bet kāda ķīniete uzskatīja, ka sievietē nemaz nav spējīga piedzemdēt vairāk par vienu bērnu. Pārlicināt par pretējo nebija iespējams.)

Tev noteikti netrūka smieklīgu atgadījumu!?

Kā jau teicu, ķīnieši ir ļoti kautrīgi. Kad viņi pārnāk mājās, tiek novilkti tikai apavi un varbūt virsjaka. Pārējās drēbes viņi atļaujas novilkīt tikai zem segas, ko viņi arī dara katru vakaru. Bet reiz kāds ķīnietis, kurš gulēja

divstāvēgās gultas augšpusē, trinās, trinās tik ilgi, kamēr beigās ielūza pirmā stāva gultā. Vēl jocīgi bija tas, ka iemācījām ķīniešiem un somiem stopēt. Viņi nekad to nebija darījuši.

Vai priekšstats sākumā par to, kā būs studēt ārzemēs, mainījās?

Man likās, ka vairāk gribēties mājās un cerēju, ka kontaktējoties ar somiem, varēšu iemācīties somu valodu. Pārsteidzoši, ka skolā bija tik daudz krievu. Patiesībā, nemaz nebija tā kā īstos Rietumos, jo Dienvidkarēlija atrodas tikai 20 km no Krievijas.

Kādu vēlējumu vai padomu Tu varētu dot tiem, kas nākamajā gadā gatavojas studēt ārzemēs?

Nekad nevar zināt, kā būs, studējot citā valstī. Viss ir atkarīgs no tā, kādus cilvēkus Tu tur satiec. Tāpēc nevajag paļauties tikai uz to, ka kāda vieta vai skola ir forša. Visu izšķirs tas, ar kādiem cilvēkiem Tu būsi kopā.

Ilona Krjukova

Pagājušo semestri Ilona iegūstot Socrates Erasmus piedāvāto stipendiju studēja Holandes universitātē, kas atrodas piemīlīgā pilsētā Breda.

Ko Tu studēji Holandē ?

Mācījos starptautisko tūrisma vadību un konsultāciju (Tourism Management & Consultancy) . Man bija daudz kursu. Studēju 10 kursus, divi no tiem valodas : Spāņu un holandiešu. Pārējie bija saistībā ar tūrisma, tūrisma mārketingu, kas notika angļiski. Manā studiju virzienā bijām ap 200 studentu, kuru starpā ārzemju studenti no visas pasaules: gan no Āzijas, gan no Eiropas, pat no Āfrikas.

Kāda bija vietējo attieksme ?

Mēs ārzemnieki ļoti labi satikām savā starpā. Arī no vietējie – holandieši bija ļoti atsaucīgi. Universitātē bija ļoti daudz grupu darba un tad daudzi holandieši mainīja grupas, lai vairāk iepazītos ar ārzemju studentiem. Pēc katras nodarbības nācās atbildēt uz jautājumiem par savu valsti, tautu, interesēm. Ļoti interesējās par Latviju. Holandieši ir ļoti atvērti cilvēki.

Salona IMPĒRIJA
Tikai februārī
Solārijiem un plo kosmetologa -25%

- ◇ Frizieri
- ◇ Manikīrs
- ◇ Pedikīrs
- ◇ Solārijs
- ◇ Piedāvājam arī dāvanu kartes

Solārijs:
15 min – 1,50 Ls
20 min – 2,00 Ls

Kosmetologa
pakalpojumu
komplekss
5-7 Ls

Rīgas ielā 7 Tel. 4223280

Pirmais ar ko katrs cilvēks sastopas svešā zemē vairāk vai mazāk spēj izraisīt kultūras šoku. Kas bija tas neparastais ar ko tu saskāries?

Esmu sabiedriska bez lieliem kompleksiem un tas palīdzēja tikt galā ar visām problēmām. Šokēja varbūt vienīgi holandiešu pārlieku lielais taupīgums, nu kaut vai attiecībā uz apkuri. Daudzi drīzāk nosals nekā uzgriezīs lielāku siltumu. Arī viņu lielā atvērtība pārsteidza. Aizej uz klubu un piecu minūšu laikā dabū labu kompāniju visam vakaram. Atšķirībā no Latvijas, kur katram šķiet, ka tieši viņš ir visīpašākais cilvēks, kas ar kuru katru nerunā, tur cilvēki ir ļoti komunikabli, ātri sadraudzējas un uzsāk sarunu tikai tāpēc vien, ka otrs liekas vienkārši jauks. Vēl... No sākuma bija interesanti bet vēlāk iepatikās tas, ka visi cilvēki daudz smaida. Tu ej pa ielu tev pretī smaida gan jauns, gan vecs. Grūti pierast bija arī pie multinacionalitātes, kas nav tik izteikta Latvijā: tur ir gan indonēzieši, gan japāņi, gan ķīnieši... nu ļoti daudzas tautības. Sākumā bieži nācās sevi pieķert pie tā, ka galva nemanot pagriezies viņu virzienā.

Ir lietas, kam ir divējāda daba: dažkārt tās atceras ar smaidu sejā, bet citreriz labāk gribas noklusēt. Kuriozi. Vai ir kaut kas ko Tu gribētu pastāstīt?

Jā. Iekūlos amizantā situācijā. Klubā iepazinos ar vienu puisi, kas sauca sevi par Robu. Nākošajā reizē, kad aizgāju uz klubu pie manis pienāca divi puisi un saka: "Tu taču esi Ilona no Latvijas. Mēs tevi pazīstam." Bet es taču zinu, ka viņus nepazīstu. Un tā arī pateicu. Šie saka, ka es pazīstot Otto. Bet es taču nepazīnu arī nekādu Otto. Bet kad

parādīja uz Robu, tad sapratu par ko iet runa. Izrādās, ka viņiem ir trīs un četri vārdi un katrs sauc kā pašam patīk.

Ko Tu gribētu novēlēt cilvēkiem, kas nākamgad dosies uz to pašu universitāti?

Ieteiktu velētīti laiku ne tikai mācībām, bet arī izklaidēm, jo tur ir kolosāli cilvēki. Latvijā nevar izdzīvot tādu dzīvu, kādu dzīvo holandieši.

Kristaps Lapiņš

Pagājušo semestri studēja Somijas universitātē, Lappeenrantā. Tā bija skolas apmaiņa, bet nebija Socratus Erasmus. Es nezinu kas tā bija pa programmu. Tas bija tiešs līgums ar Dienvidkarēlijas politrhniko institūtu. Konkurss notika skola ietvaros, tika piedāvātas 5 vai 6 vietas.

Ko tu studēji?

Studēju starptaustisko uzņēmējdarbību. Mūsu grupā bija 18 studenti no Latvijas, Krievijas, Vācijas, Ķīnas. Pāris kursi bija domāti mums, pārējie bija kopā ar somu studentiem un notika angļu valodā. Dzīvojām dzīvoklī kopā ar Ingu Krūmiņu. Un diviem krievu tautības studentiem, kuru lielāka vēlme bija iemācīties labi runāt angļiski. Nu... mēs daudz uzlabojām savas krievu valodas zināšanas.

Vai tu sastapies arī ar kultūras šoku?

Sabiedriskā dzīve atšķirīga. Vispirms pati pilsēta bija apmēram divreiz lielāka kā Valmiera. Ļoti lieli pedanti: neviens nešķērsos ielu pie sarkanās gaismas un netrokšņos pēc vienpadsmitiem. Pat duša nevar ieiēt, lai kāds neizsauktu policiju, jo ir par skaļu. Bet kad pienāk piektdienas vakars, visi somi galīgi piedzērušies. Sestdien pilsētas ielas ir pilnas ar ļaudīm, bet vakarā atkal visi piedzērušies. Svētdien – visas ielas tukšas, luksaforos deg dzeltenā gaismā, jo arī mešīnas nebrauc.

Somi ir ļoti lēna tauta – nu īstas bremzes. Somi nemīl ārzemniekus. Arī par mums bija dažas sūdzības, jo nebijām vietējie. Bet nu nav jau tik trakī. Arī viņi atplaukst pēc diviem aliem.

Kas jautrākais no ārpus studiju dzīves?

Nekas īpašs. Dienas režīms diezgan vienmuļš: 7:00 celšanās, no 8:00 līdz 15:00 lekcijas, tad visi sēž pie interneta, jo vienkārši nav ko darīt. Tas bieži vien ievilkās līdz vakaram. Tad ejam uz mājām, taisām vakariņas. Paspēlējam kārtis ar krievu puīšiem. Dažkārt ievilka kāds tusiņš līdz 2:00 vai ilgāk.

Ko Tu varētu novēlēt tiem studentiem, kas brauks nākamgad?

Lai būtu baigi labie cilvēki apkārt, jo tas ir ļoti svarīgi. Citādāk tur nav ko darīt. Bet nu lai brauc vien. Ir ļoti jauki paskatīties uz Latviju no malas. Saproti problēmas pavisam savādāk. Un tu saproti, ka dzīve patiesībā ir elementāra. □

Bija rīts. Ārā nelabās balsīs dziedāja putni, sniega paliekas pārvērtās dubļos un jaukajās pelkītēs, kas uzjautrināja mazos bērņus. Kaut

kur vietām līda ārā muļķie sniegpulkstenīši. Šis nebija parasts rīts, bet gan īpašs ar to, ka bija taču Valentīndiena... Visi kaut ko gaidīja... Dziļi sirdīs... Varbūt kāds varētu melot un teikt, ka nē, ka viņš šinī dienā negaidīja NEKO, tomēr es viņam neticēju. Pat tie, kuriem šī diena riebās, bija īpaši saposušies, īpaši uzvedās, īpaši smaidīja... Ik pa laikam varēja dzirdēt apkārt dažādus apsveikumus- īpašus, pelēcīgus, jautrus... Interneta lietotāji saņēma un arīdzan nosūtīja simtiem kartiņu saviem mīļajiem

draugiem. Citi atkal bija īpaši attapīgi un tos siltos vārdus un domas izteica pašu zīmētās kartiņās- gan uz datora, gan uz papīra... Katrs kā mācēja tā arī iepriecināja savus tuvākos... ☺

Tā pagāja diena... Uz vakarpusi rosība sāka sist augstu vilni... Veikalu skatlogos sarkanā krāsa un sirdis ieņēma galveno vietu... Visi kaut ko pirka, lai pienācīgi sagatavotos vakara ballei. Citi stāvēja pie matu krāsu plauktiņiem un domāja, ar kādu gan matu krāsu varētu pārsteigt apkārtējos draugus un kolēģus... Citi pa visiem veikaliem dzinās sarkano drēbju meklējumos... Valdīja nevēlēšanās un uztraukums: "Vai tas labi izskatās? Vai šīs smaržas būs pietiekami labas? Vai tikai man labāk nevajadzētu uzvilkt ko citu? Vai Tu nevarētu aizdot sarkano..." VIA kojās notika masveida skriešanās... Visi kaut ko meklēja, pielaikojā, gludināja, krāsoja... Kojas tanī brīdī līdzinājās drīzāk kaut kādam modes namam, kur pēc kāda brīža vajadzēja notikt skatei... Ik palaikam tika pamestas acis, lai ievērtētu, kā tad izskatās pārējie... Viss notika drausmīgākajos tempos.

Un tad, kad jau laiks tuvojās pulksten 10-tiem vakarā... Tad varēja visā pilnībā un krāšņumā redzēt katra pūliņu rezultātus... Perfekti matiņi, lakoti nadziņi. Ik pa laikam pavīdot kaut kur pa sarkanai krāsai, kas šinī dienā simbolizēja mīlestību.

Vai mīlam tikai Valentīndienā ?

Ieva Valaine

Nav iespējams precīzi noteikt, kurā mirklī rodas draudzība. Kā lāsi pa lāsei piepildot trauku, no pēdējās lāses tas pēkšņi plūst pāri malām, tā pēdējais no daudziem laipnības apliecinājumiem liek jūtām izplūst no krastiem. Un rodas draudzība, varbūt mīlestība – vispateicīgākais no tematiem, diskutēts filozofu rindās, kautrīgi apspriests pusaudžu gados, un godāts katra gada 14. februārī, kas jau izvērtusies par visai ievērojamiem mīlestības svētkiem. Par to ir runāts daudz un varbūt pat pārāk, bet nekad tas nav zaudējis savu aktualitāti runājot par to kam ir domāta Valentīndiena. Tieši tāpēc – maza diskusija par Valentīndienu ...

Ilze, 19: Valentīndiena ir diena, kad ir iespēja pateikt to, ko reāli neuzdrošinātos pateikt ikdienā. Daudzas meitenes un puīši varbūt nekad arī neatklātu savas simpātijas viens otram, ja nebūtu piedāvāta šī kolosālā iespēja 14. februārī.

Didzis, 19: Cilvēkiem ir tendence sarežģīt dzīvi. Nedomāju, ka lielākā daļa cilvēku ar sajūsmu gaida šo dienu. Citas

Visi ceļi veda uz Multiklubu, kur jautrība sīta augstu vilni... Cilvēki izklaidējās pie diezgan sakarīgas un pieklājīgas mūzikas (par ko nu ir jāpasakās **D.J. Inesei**). Katru greznoja neliela sirds ar numuriņu... Tas bija ar domu, lai kāds viens, kuram iepatīkas kāds otrs, varētu uzrakstīt viņam vēstulīti... Un cilvēki arī izmantoja šo izdevību... Zīmītes vakara gaitā tika izdalītas... tajās nu bija rakstīts viss iespējamais- sākot ar korpju izmēriem un beidzot ar piedāvājumu precēties. Laika gaitā uz skatuves tika izspēlētas arī citas atrakcijas, piemēram, ledus gabaliņu kausēšana ar vēderiņiem.

Tika apsveiktas arī mūsu Via zvaigznes- titula Students 2000 ieguvēji- **Maira un Zigmārs**, kas pienācīgi nesa mūsu mīļās skolas vārdu Latvijas ietvaros. Un uz skatuves ieguva atzinīgu aplausu vētru no skatītāju puses!!! ☺

Tā arī vakars tuvojās savam loģiskam noslēgumam. Cilvēki dejoja, smējās un savādāk draiskojās- par godu Valentīnam, kurš varbūt tā arī nepiepildīja viņu vēlmes. Bet tas jau nekas, galvenais, ka viņiem pašiem bija jautri- ar vai bez sava Valentīna / Valentīnes... ☺

Ir tāds jauks citāts: "Ja cilvēks patiešām kaut ko vēlas, tad visa pasaule slepus sadodas rokās, lai viņam palīdzētu". Tātad- ja Tavas vēlmes nepiepildījās šinī Valentīndienā, nebēdā, tas noteikti piepildīsies nākamajā. ☐

dienas ir tik pat labas, lai ļautos " Valentīndienas priekiem". Bet nu – dažiem kādreiz noder...

Rasa, 19 : Tad, kad cilvēki raksta kartiņas un zīmē sirsnīgas uz pierakstu malām, tad visi uzreiz zin un pamana – tu esi iemīlējis. Bet Valentīndienā tu vari paslēpties sabiedrībā, atļauties justies tā, kā tu jūties, neizlecot no pelēkās masas, kopā griežot sirsnīgas un līmējot pie logiem.

Kristīne & Kaspars, abiem 20,

Kristīne: esmu skeptiska – man šķiet, ka daudzi saka “es mīlu” ,tikai tāpēc, ka ir Valentīndiena. To taču nevar uztvert nopietni. Tas ir tāds vairāk modes variants. Nemaz nebrīnīšos, ja pēc desmit gadiem tas vairs nebūs aktuāli. Arī mūsu paaudze jau uz visu vēl raugās ar padomju laika skepsi: nevaram pieņemt svešas tradīcijas. Bet kā izskatītos, ja amerikāņi tagad sāktu svinēt Jāņus? Manuprāt šī diena ir vairāk domāta pusaudžu auditorijai.

Kaspars: Diena pati par sevi neko neizsaka. Svētkus var svinēt un organizēt katru dienu, ja vēlas, un nav nekādas nozīmes ne 14., ne 20., ne 29 datumam.

Silva, 19: Nu kartējie aizgūtjie svētki... Taču arī aizgūtās

lietās var būt šīs tas pozitīvs. Latvieši paši nav izdomājuši, kā atzīmēt mīlestības atnākšanu, tad nu jāizmanto tas kas ir. Tikai Valentīndiena, manuprāt, ir sanākusi diezgan salkana. Man nepatīk, ka mīlestību asociē ar sarkano krāsu.

Sandra, 18: Esmu pozitīvi noskaņota, jo svētku nekad nav par daudz un jo sevišķi tādi, kas ir mīlestības svētki. Mēs katru dienu varam pateikt, ka kādu mīlam, bet mēs to nevienmēr darām, un tieši dienā, kas atvēlēta šim nolūkam mēs atpaukamies un atceramies cik ļoti mēs mīlam savus tuvākos.

Nu re..katram savs viedoklis, uzskati atšķiras Es nezinu kas tas ir – reālisms, ideālisms, pragmatisms, bet varbūt vienkārši kļūstam pieauguši ? ☐

Ziņas no BISS 2000

Vidzemes augstskolā vairs jau nav tāda studenta, kurš nebūtu dzirdējis saīsinājumu BISS, kas ik pa brīdim atskan studentu sarunās. Lielākā daļa studentu (noteikti katrs vidusmērā students) zina, ka BISS atšifrējams kā “Baltic International Summer School” – sarunu valodā runājot “Vasaras skola”. Kamēr daži ir tikai dzirdējuši par šo projektu, “Vasaras skolas” organizētāji turpina aktīvi darboties. Nu jau par to, lai šogad “Vasaras skola” būtu tikpat laba un vēl daudz labāka nekā pagājušogad, rūpējas visas 3 grupas – akadēmiskā, HAT (ekskursiju, izklaides un izmitināšanas) un informācijas un sabiedrisko attiecību grupa.

Akadēmiskā grupa turpina iesākto darbu pie grupu darbu organizēšanas, kā arī ir izsūtījusi lektoriem jaunos bukletus.

HAT grupa savu darbu sāka 24. janvārī, kad par grupas koordinatori tika ievēlēta Dagnija Radziņa, kurai jau ir zināma pieredze, jo arī pagājušogad viņa bija šīs grupas koordinatore. Šobrīd jau aktīvi rit darbs – tiek pasūtīts transports un pieteiktas kolektīvās ēdināšanas, kā arī meklētas izdevīgākās un arīdžan komfortablākās viesnīcas Rīgā un Tartu nedēļas nogaļu ekskursijām; tiek meklētas Baltijas filmas, ko demonstrēt filmu vakarā kinoteātrī “Gaisma”; ir jau sākti domāt par atklāšanas ceremoniju un ik vakara izklaides pasākumu tēmām un norises vietām.

Informācijas un SA grupa krietni ir pasvīduši –visām ārvalstu vēstniecībām un Latviešu organizācijām, kas saistītas ar ārzemēm ir nogādāti bukleti, daudzi sēdējuši pie datora un meklējuši informāciju ārvalstu augstskolu mājas lapās, izbaudot ne tikai informācijas meklēšanas saldmi, bet arī to, cik šo lapu nepilnības – dažām augstskolām nav ne e-mail adreses, ne arī kādu citu kontaktadresi. Tiem, kas aplūkoja mājas lapas, kur tika piedāvāta informācija arī angļiski paralēli oriģinālvalodai, veicās vēl diezgan labi. Krietni ilgāk savas actiņas pie datora nācās pamocīt tiem, kas sūtīja

informāciju, piemēram, uz Spānijas skolām – ej nu tu saproti; nabaga cilvēciņš – e-mail adreses nav nekur

BISS 2000

uzrādītas, labākajā gadījumā daudz dažāda teksta, bet bieži vien uz katra *linka*, uz kura uzklikšķini, parādās lodziņš ar prasību ievadīt lietotāja paroli. Par spīti sīkajiem šķēršļiem uz lielāko daļu augstskolām, kuru adreses atrodamas zem ViA mājas lapas, informācija par “Vasaras skolu” tika izsūtīta. Tikko savu darbu sākuši jau divi cilvēki, kas nodarbosies ar rutīnas pilno papīru darbu, reģistrējot jau pieteikušos studentus. Darbs rit pilnā sparā un pareizajā ritmā, jo ļoti daudzi tagad jau sūta savus ziņojumus uz “Vasaras skolas” elektronisko pasta kasti un vēlas iegūt sīkāku informāciju par notiekošo pasākumu.

Pēc pēdējās informācijas pieteikuma vēstules ir atsūtījuši jau 2 interesenti. Ko gan citu vēl teikt – lai visiem organizatoriem sokas darbiņš un es turpināšu ziņot par notiekošo sakarā ar “Vasaras skolu”.

P.S. BISS Internetā vēl joprojām www.va.lv/biss/index.html. ☐

Ziņas no “Dženderistiem”

Jau kopš skolas dibināšanas mūsu augstskolas studenti ir paši rīkojuši un piedalījušies dažādu projektu īstenošanā. Šogad turpinās darbs pie projekta “Dzimums uz sabiedrību”, kura mērķis ir veicināt sadarbību starp Baltijas valstu augstskolu studentiem, tādejādi veidojot pamatu Baltijas valstu kopīgajam projektam – Dzimumu Studiju Centra veidošana Vidzemes augstskolā.

Šī gada 19. un 20. maijā Vidzemes augstskolā notiks konference “Dzimums un sabiedrība”. Tā kā Baltijas valstīs nav attīstītas feminisma tradīcijas, tad var veidot jaunas tradīcijas, kas balstītas uz abu dzimumu jautājumiem. Tādēļ arī daži no konferences mērķiem ir apzināt esošo situāciju Baltijas valstīs par stereotipu ietekmi dažādos procesos, veicināt jaunu izpratni par esošajiem dzimumu jautājumiem, veicināt diskusiju par sabiedrības attieksmes mainību.

Lai palīdzētu konferencē veiksmīgi norisināties darbojas vairākas darba grupas un rezultāti jau ir redzami – ir izveidota mājas lapa internetā (http://www.va.lv/gender_web/index.html), ir padomāts par piedāvājumu sponsoriem un notiek aktīva to meklēšana, ir

izsūtīta galvenā papildus informācija par konferenci uz daudzām Baltijas augstskolām, Valsts prezidente atbalsta šādas konferences rīkošanu un diskusijas uzsākšanu par dzimumu jautājumiem sabiedrībā, tiek domāts arī par bukleta (kurā tiks ievietota arī prezidentes fotogrāfija un viņas atbalstošais viedoklis šajos jautājumos) vizuālo izskatu. Darba grupu vadītāji regulāri satiekas, lai konstatētu padarīto un to, kas vēl darāms. Viss rit savu gaitu, bet ir viens, taču milzīgs BET.....

Vai būtu labi, ja mūsu veidotajā konferencē piedalītos studenti no visas Latvijas augstskolām, arī no Igaunijas un Lietuvas, bet pati ViA nebūtu pārstāvēta?..... Viela pārdomām – paši organizējam, bet savu skolu (kuru mēs uzskatām par pašu labāko un *foršāko*) pārstāvēt nevaram... Es neticu, ka nevienam neinteresē jautājumi par dzimumu un esmu pārliecināta, ka dažiem jau tādi pētījumi ir veikti. Motivēt varētu tas, ka pēc konferences norises tiks izdota dalībnieku tēzu grāmata. Ja kādam ir tomēr vēlēšanās aizstāvēt arī savas skolas t.i. ViA godu šajā pasākumā, tad vēl noteikti var pieteikties ar savu pētījuma darbu par dzimumu jautājumiem biznesā, politikā, kā arī izglītībā, kultūrā un reliģijā. Protams tiks rīkotas arī diskusijas par visām šīm tēmām. Negribas gan ticēt, ka TEV ViA STUDENT nav nekas sakāms par to? Sīkāka informācija par šo konferenci http://www.va.lv/gender_web/index.html

Labdarības koncerts Madonā

Valda Jegorova

5. februārī daudzi jaunieši no dažādām Latvijas malām bija adušie Madonā, jo tur notika rokmūzikas koncerts, kurā piedalījās vairākas Latvijā pazīstamas grupas. Šis koncerts bija ievērojams ar to, ka visa savāktā nauda nenonāca mūziķu kabatās, bet tika atdota Mārtiņa fondam, kurš atbalsta ar leikēmiju slimus bērnus.

Koncertam paredzētā vieta bija Madonas kultūras nams. Pasākums notika divos stāvos, pirmajā notika diskotēka, ko vadīja Latvijā pazīstami didžeji, bet otrajā notika pats koncerts. Daudzi biļetes bija iegādājušies jau iepriekš, taču pārējie tās varēja nopirkt pirms koncerta. Mēs ieradāmies pasākuma vietā stundu pirms sākuma, taču cilvēku jau bija pietiekami daudz, lai savus pazaudētos draugus uz kādu laiciņu neatrastu. Tiklīdz iekšā kultūras namā bija gandrīz neiespējami, cilvēki viens otru stūma, grūstīja, dažiem sāka pietrūkt elpas, man bija tāda sajūta, ka tūlīt kāds noģībs manā priekšā. Par laimi, nekas briesmīgs nenotika.

Pie izejas man nācās secināt, ka diezgan viegli šajā pasākumā būtu bijis iekļūt bez biļetes, jo sargi nespēja kontrolēt milzīgo ļaužu pūli. Taču mana biļete jau bija nopirkta, un

varbūt arī labi, ka tā, jo šī nauda tomēr tika ziedota labdarībai.

Tiekot beidzot iekšā, varējām mierīgi uzelpot, ka mums nav kaut kas salauzts vai saspīests. Vispirms aizgājām uz diskotēkas zāli, kurā apgrozījās diezgan maz cilvēku, vairums pulcējās otrajā stāvā un gaidīja koncerta sākšanos. Īstenībā man pat īsti nav skaidrs, kāpēc vajadzīga ir diskotēka tādā koncertā un kāpēc daži jaunieši atnāk uz pasākumu tieši tās dēļ, nevis uz koncertu. Diskotēkas tomēr ir diezgan līdzīgas visur, bet var jau būt, ka daudzi vēlētos man oponent šajā jautājumā.

Koncerts iesākās ar “Līviem”. Atsaucība bija milzīga, kā jau parasti, kad uzstājas šī tik ļoti populārā grupa. Komentāri laikam lieki. Nākamie bija “Citrus”, agrāk pazīstami kā “Herlis”. Uz koncerta afišām joprojām bija rakstīts viņu vecais grupas nosaukums, ar ko “Citrus” gan nebija pārāk apmierināti, kā viņi paši izteicās, bet ar to viņiem ir jārēķinās, jo daudzi vēl jauks viņu nosaukumu. Publikā bija iestājies neliels panīkums, jo “Citrus” dziesmas daudzi dzirdēja pirmo reizi, neskaitot viņu hītu “Divas kājas”, kura vairāk vai mazāk (kā nu kuram) bija zināma. Nākamā uz skatuves nāca “Jumprava”, A. Grāvers kā vienmēr bija smaidīgs, mēģinot iejūsmināt publiku, kas arī izdevās. Nākamie – “Jauns Mēness”. Grupa, kuras sniegums šajā pasākuma man patika vislabāk. Sirdi aizkustinošs bija brīdis, kad skatot dziesmai “Mūžīgais piedāvājums” (Tā tas bija, tā gadījās -Vēl viens, vēl viena ieskatījās), A. Mielavs uzsauca uz skatuves kādu meiteni no publikas un viņi abi tad dejoja. Cik maz gan vajag izdarīt, lai kaut vienu cilvēku

darītu laimīgu, un tas neko nemaksā. Kaut biežāk mēs spētu tā iepriecināt citus! Traucēja vienīgi dažu apkārtējo saucieni "rūgts", prātā nāk K. Dimitera vārdi: "Mīlestība un uzticība Kristus dēļ mūsu pasaulīgajā laikā ir mirusi. Tās pīšļus dziļi pazemē turpina iemūt līdz nešķīstībai pielūgtās miesas kults. Uzticība ģimenēs izgājusi no modes. Nodevība kļuvusi par pašmāju demokrātijas vadošo māniju visu sfēru visos līmeņos. Izsmalcinātības dziļumu šodien nosaka pēc perversa zemiskuma kritērijiem. Nekam vairs nav vērtības."

Turpinājumā "Time After Time" – jo īpašs prieks visiem madoniešiem, jo grupas basģitārists nāk no šīs pilsētas. Varu vēl piebilst, ka grupas iepriekšējais solists man patika labāk, bet tā arī ir tikai gaumes lieta. Kā nākamie sekoja grupa "Krona", diezgan nezināma grupa, bet spriežot pēc

atsaucības, daudziem patika. Diezgan smaga mūzika, bet varēja just, ka nav tās kvalitātes, lai gan man patika instrumentālais pavadījums, taču vokāls bija vājš.

Kā pēdējie koncertā spēlēja "The Hobos". Pēdējā laikā viņi spēlē visur, kur vien var, un, izņemot "Christian", viņi man vēl nav līdz nemaņai apnikuši. Kaut kā mīļi. Pēc koncerta ap 4.⁰⁰ tauta izklīda, palika tikai daži, lai gan viss pasākums bija paredzēts līdz plkst. 6.⁰⁰. Un tomēr visā pasākumā kaut kā pietrūka, var jau būt, ka neesmu īstajā, lai stāvētu pūlī un fanotu par tādām grupiņām, varbūt, ka grupas nebija man gluži piemērotas, bet tas ir tikai mans subjektīvais viedoklis. Un galvenais jau bija tas, ka savāktā nauda tika ziedota labdarībai. □

Koju pastāsti II

Agnese Krivade

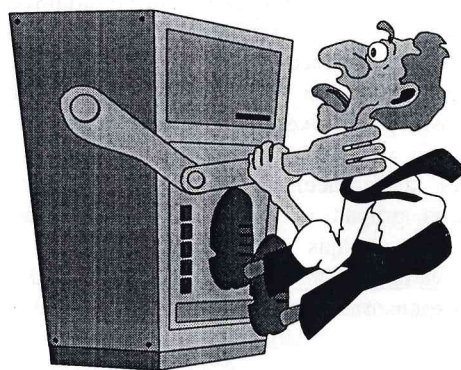
Turpinot iepriekšējā ViA avīzes numurā aizsāktu tēmu, nolēmu Zvejnieku ielas koju masīvā piedzīvoto un saklausīto pavēstīt arī jums. (Ausekļi, vai pie jums tiešām nekas nenotiek?)

"Nogulētais" eksāmens

Vēlu svētdienas vakarā pie manas istabas biedrenes negaidīti ieradās viesis, un man nācās savu gultu uz to nakti izīrēt/ (Starp citu, pieņemtā īres maksa par 1 gultu uz 1 nakti ir 1 šokolādes tāfelīte). Tā nu sagadījās, ka tā bija nakts pirms eksāmena. Devos nakšņot uz citu istabiņu pie kursabiedrenes, kurai bija uzsmaidījusi tā laime (Rozīša kungs) dzīvot vienai pašai.

No rīta vēl pusmiegā dzirdēju, kā istabiņas saimniece dodas uz skolu agrāk, lai izdrukātu kādu darbu un piekrodina blakusistabiņas iemītniecei, kurai arī torīt bija eksāmens, pamodināt mani, dodoties prom.

Pamodos. Pirmais skatiens- pulkstenī. Ahā, līdz eksāmenam 40 min., tā tad tieši tik daudz lai pieceltos, saģērbtos un skrietu uz Tērbatas ielu. Veikusi divas pirmās darbības, ja ķēru pēc durvju roktura, lai dotos ceļā (līdz eksāmenam- 20 minūtes) , taču... DURVIS BIJA AIZSLĒGTAS. Izrādās, kursa biedrene, kurai bija uzdots mani pamodināt, bija to aizmirsusi, jo pati bijusi pusmiegā, un aizejot aizslēgusi durvis. Vispirms daudziju pa durvīm ar rokām un kliegzu. Bet laikam tobrīd biju vienīgā dzīvā dvēsele savā stāvā. Pēc tam drudzaini izkratīju abu istabiņu rakstāmgaldus atvilknes, meklēdama atslēgu, bet velti. Atradu vienīgi saspraudi, un atcerējos sazin kur saklausītu gudrību par cilvēkiem, kuri ar tām spēj atmūķēt slēdzenes. Tad nu darīju ko varēju, bet nelaimīgā saspraude ņēma un nolūza. Un palika tur iekšā.

Tad vairs nevarēju iesākt neko citu kā apraudāties un samierināties ar to, ka eksāmenu nelikšu.

Un tad piepeši pie durvīm atskanēja soļi un balss, kura jautāja: "Tu uz eksāmenu iet nedomā?"

Tas bija kursa biedrs, kurš bija atsūtīts man pakaļ ar auto, lai it kā mani pamodinātu, jo istabiņas saimniece, mani eksāmenā neredzēdama, bija nospriedusi, ka esmu aizgulējusies. Eksāmens turklāt bija pārcelts par pusstundu, un tuvumā par laimi gadījās Rozīša kungs, jr., ar atslēgām saišķi. Tā nu viss beidzās laimīgi, un tagad varu pašpasmieties, savādāk diez vai tik mierīgi to visu klāstīt...

Neaicinātie montieri

Sēžu savā istabā, gremdējos domās. Piepeši ienāk koju biedrs un pilnā kaklā smejas. Jautāts par iemeslu, viņš smejas vēl skaļāk un rāda ar pirkstu uz durvīm. Metos ārā, un... apmulstu. Jo nesaprotu, kur atrodos. It kā mans priekšnams, bet it kā nē. Piepeši jūtos kā sapnī un sāku prātot, vai tik tā ir taisnība, ka esmu ViA studente un dzīvoju Z-ielas koju masīvā. Dodos pie draugiem cerībā, ka viņi man palīdzēs atgūt realitātes izjūtu, bet izrādījās, ka viņiem klājas gluži tāpat kā man. Izrādās, daži nebēdņi bija 5 istabās izcēlušies no eņģēm vannas istabas durvis un samainījuši ar istabiņu ārdurvīm, turklāt izdarījuši tik operatīvi, ka neviens netika pieķerts procesā. Paši meistari pēc tam apgalvoja, ka tas esot prasījis tieši 30 sekundes laika. Lūk, cik pamatīgi būvētas mūsu mītnes...

Morzes signāli rīta agrumā

Man bija brīva diena, kuru biju nolēmusi veltīt iekrātā miega bada remdēšanai. Guļu un sapņoju saldus jo saldus sapņīšus

Piepeši manā sapnī ielaužas savādi signāli. Jau izlemju, ka mani nolaupīt izlēmuši citplanētieši, kad pamostos un saprotu, ka blakusistabā skaļi pīkst modinātājs. Uzlieku spilvenu uz galvas un mēģinu gulēt tālāk, bet pīkstieni neapklust. Pēc 10 minūtēm izlemju, ka tie ir par skaļu un uzbāzīgu, lai es spētu tos ignorēt un dodos uz blakusistabu, lai pieklājīgi palūgtu to izslēgt. Taču... istabas durvis ir ciet un iekšā neviens nav. Manas blakusistabas biedrenes projāmejot aizslēgušas savas istabas durvis. Saprotu savu bezspēcību likteņa priekšā un dodos atpakaļ, bet aizmigt vairs neizdodas. Šķiet, ka tagad šie pīkstieni piepilda visu un kļūst arvien skaļāki. Te piepeši man ienāk prātā doma atslēgt elektrību stāvam, jo varētu taču gadīties, ka pulkstenis ir elektroniskais... un gadās arī. Līdzko esmu nospiedusi mazo, melno slēdzīti, istabā iestājas brīnišķīgs klusums, un es varu laimīgi gulēt tālāk.

Zili Stikli...

Varbūt ka daži vēl atceras pirms kāda laika 4. un 5. stāva balkona durvīs izsistos stiklus. Tas bija tiešām savāds gadījums- vienā naktī izsisti veseli divi logi. Taču tas vēl nebija viss. Kādā jaukā svētdienas rītā 4. stāva iemītniekus

sveica vēl viens izsists stikls, šoreiz tas bija ugunsdzēsēju balkoniņa durvīs. Turklāt tam visapkārt un arī tālāk gaiteni bija manāmas asiņu pēdas.

Un raksta autorei radās dziļi filosofiskas pārdomas par loga daudzītāju motivāciju. Pēc ilgas deduktīvas un induktīvas prātošanas nonācu pie, lūk, kādiem varbūtējiem variantiem:

1. Tas ir jaunākais modes kļiedziens, un cilvēki, kuri piekopj logu daudzīšanu vienkārši dzīvo līdzī laimīgam.
2. Zvejnieku ielā logi ir tik tīri notīrīti, ka tos nevar redzēt, un vainīgais gluži vienkārši savā naksnīgajā pastaigā nospriedis, ka tur turpinās gaitenis.
3. Tā ir apzināti izvēsta kampaņa, kas uzsākta, lai panāktu komandantes ieviešanu Z-ielas koju masīvā. Tikai tādā gadījumā rodas jautājums, kas aiz tā visa stāv; kurš liek šiem nabaga nelaimīgajiem traumēt savu fizisko un morālo veselību, tikai lai panāktu kāda ellīgi nikna sievišķa turpmāko klātbūtni Zvejnieku ielas koju masīva iemītnieku dzīvē. □

Plotkāns:

"Vai tad Valmierā augstskola arī ir?"

Liekas, ka vai visi ViA studenti kaut reizi ir stāvējuši Juglā (un ne tikai tur) un stopējuši. Arī es esmu. Un tā nu vienā šādā reizē – slapjdraņķīgā svētdienā – mums Juglā apstājās gluži parasta balta mašīna. Iekšā sēdošais virietis laipni piedāvāja aizvest mūs līdz Sēnītei, pastumdams malā savu diezgan lielo, brūno somu, piebilstot, ka tā viņam esot sevišķi mīļa. Kāpām tik' iekšā, un sākās parastās šoferīšu – līdzbraucēju sarunas "par dzīvi". Sēžot aizmugurē es nemaz nepaspēju ievērtēt šoferīša izskatu, kad viņš jo dedzīgi sāka sarunu, jautājot, kurp tad mēs dodamies. Uz Valmieru. Un ko tad mēs tur? Ak, nu mēs tur augstskolā mācāmies. Valmierā esot augstskola, hm, interesanti... Jā, ir tur tāda Vidzemes augstskola. Un kuro gadu tad mēs jau tur tā mācāmies? Tikai pirmo. Un vai tad patīk mums arī? Un kur tad mēs dzīvojot? Ak, kopmūnēs? Kā kopmūnēs patīk? Protams, būdamas augstskolas patriotes slavēt slavējām savu augstskolu, pie tam vēl svešam cilvēkam taču jāatstāj labs iespaids par samērā jauno mācību iestādi. Un kādi tad augstskolā studiju virzieni?

Kuru tad mēs mācāmies?

Ak tad Komunikāciju un sabiedriskās attiecības? Un kas tad mēs pēc tam būsim? (pats trulākais jautājums, ko vispār var uzdot. aut.) Labāk neprasiet- vienalga nesapratīsiet, jo neviens jau nekad nesaprot, kas tās tādas sab. attiecības ir. Nē, viņš saprotot. Tad jau labi. Vēl seko jautājums, cik gadu mums tur jābūsim. Nu, četri. Un vai visus gadus viens un tas pats? (man pat šis jautājums nelikās aizdomīgs. Nemaz neienāca prātā, ka nezinātājs vienkārši NEZINA kā mums te ir). Nē, nav visi 4 gadi viens un tas pats – pirmie 2 jābūsim sava izvēlēta specialitāte, un tad otru divus gadus var izvēlēties kādu no pārējām 3 studiju programmām (tas bija vēl tad, kad nebija pasludinātas lielās izmaiņas). Šoferītim interesēja arī, ko mēs mācīsimies pēc diviem gadiem. Es atzinos, ka tā droši vien būs politika, bet Alīna teica- ekonomika. Un TAD smaidošais un ļoti ieinteresētais šoferītis viltīgi noteica: "Tad jau mēs būsim kolēģi..." un pagriezās pret mani, lai es konstatētu, ka viņš jau kaut kur ir redzēts un ka tas "kaut kur" ir ekonomistu

auditorijas priekšā un ka šoferītis ir neviens cits kā slavenais Plotkāna kungs.

Labi jau viņam sanāca mūs iznest cauri. Patiesība bija diezgan jautri, sevišķi jau viņam pašam. Vēlāk mums izvērsās visai interesanta saruna "par dzīvi" un izkāpjot no viņa mašīnas, es jau sāku apsvērt domu, vai nemācīties ekonomiku 3.gadā, jo pasniedzējs Plotkāns ir gudrs un fantastisks cilvēks. Lūk, arī saruna ar viņu.

Mēs ar Jums iepazīnāties tieši stopējot, un Jūs mums vēlāk stāstījāt, ka pats jaunībā arī esat stopējis. Kā gāja stopējot tajos laikos?

Ir bijuši pat gadījumi, kad esmu turējis arī akmeni rokā – ja nākošā mašīna neapstāsies. Biju izmisumā, jo visi tādi vienaldzīgi brauc garām un nesaprot, cik man ir slikti. reiz esmu pat gulējis siena kaudzē – tas bija pie Madonas –Pļaviņu šosejas, vēl tagad braucot tur garām atceros to vietu. Tajā siena kaudzē bija arī peļu midzenis, un tās peles pīkstēja visu nakti. Domāju, ka pamodīšos no rīta ar nograuztu degunu. Varbūt ka mašīnas man nestājās, jo baidījās no manis – man tolaik bija tādi gari mati. Tagad pats jūtos ļoti vainīgs, ja nepaņemu stopētājus – viņi nabadziņi stāv tur ārā aukstumā, bet es braucu siltā mašīnā.

Mūs Jums izdevās izjokot ļoti veikli, un ir zināms, ka arī citi studenti ir tikuši izjokoti, bet vai Jūs "nesat cauri" arī pieaugušos?

Es uzskatu, ka diena ir pagalam, ja neviens nav izjokots. Viens no maniem klasiskajiem jokiem ir pajautāt pārdevējam sanitāro grāmatiņu. Es viņam vienkārši pajautāju, vai viņam ir, bet dažas jau man tūlīt nes to rādīt... un visas tā jocīgi skatās uz mani. Tad es vēl mēdzu pajautāt, vai cena ir ar PVN un vai banāni ir vietējie. Ja cilvēks spēj man atjokot pretī, tad viņa akcijas manās acīs manāmi ceļas, es pat jūtos laimīgs. Uz tādiem veikaliem, kur nevar pateikt neko asprātīgu es nemaz vairs neeju.

Kāds joks, kas ticis izspēlēts ar Jums.

Nu, tas atkal bija studiju gados. reiz piezvanīja man meitene un uzaicināja uz randiņu pie Laimas pulksteņa, bet kā izrādījās, tad tā bija cita zvanītāja. Domādams, ka nu man arī beidzot uzspīdējusi laime mīlestībā, nopirku milzīgas gladiolas un 1/2 stundu stāvēju pie Laimas pulksteņa, gaidot to meiteni, kamēr parādījās zvanītājas un ļoti smējās. Biju drausmīgi apmulsis (kā vēl nekad), jo nezināju, kur likt gladiolas. Nevarēju saprast, kā es tā varēju uzķerties un nepazīt viņas balsi... Vēlāk es no šīm meitenēm izvairījos.

Vai kāds students ir uzdevis tādu jautājumu, uz ko Jūs nevarējāt atbildēt?

Jā, ir gan. vispār pirmos trīs gadus, kad sāku strādāt, es ļoti baidījos no šāda jautājuma. To jautājumu es neatceros, bet atceros savu atbildi: "Tas nav mācību programmā." Visu laiku biju domājis, ka es visu zinu, bet tad sapratu, ka tā jau nu nav.

Vai Jums citreiz negribas atkal sēdēt auditorijā nevis stāvēt tās priekšā?

Nē, man labāk patīk runāt nekā klausīties. Tas ir vieglāk. es te nesen atkal biju nedaudz iejuties studenta ādā un tas bija tik nāvīgi garlaicīgi, man likās, ka es jūku prātā. Taču ir tāda lieta, ka tie, kas runā, neko jaunu neuzzina – uzzina tie, kas klausās.

Vai Jūs gribētu sev par pasniedzēju SEVI?

Hm, grūts jautājums. Nē, es kā pasniedzējs par sevi studentu neesmu augstās domās. Labāk esmu pasniedzējs nevis students.

Ar kādu dzīvnieku varētu sevi salīdzināt?

Nu, es gribētu sevi salīdzināt ar trusi, jo viņi ir brīvību mīloši kustoņi.

Ja es būtu Jūsu studente, ko Jūs man neieteiktu nekādā gadījumā darīt?

Lasīt žurnālus "Una" vai "Santa" manās lekcijās. Kāpēc? Jo es esmu greizsirdīgs uz šiem sieviešu žurnāliem, kas varētu būt interesantāki par mani. Citi nopietnie žurnāli – jā, vai kāda laba grāmata, teiksim V. Igo "Parīzes Dievmātes katedrāle", bet nevis šie lētie žurnāli.

Novēlējums studentiem.

Novēlu, lai viņi nebūtu harmoniskas personības, jo tādas personības reti rada ko dižu. Viņiem viss ir kārtība un viņi nerada.

Tāds nu, lūk, ir viens no mūsu pasniedzējiem – interesants, bezgala jautrs un noteikti NE harmoniska personība, kas pēc sarunas apsolīja nopirkt 5 avīzes eksemplārus.

Publicētais ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Galvenais redaktors: Visvaldis Valtenbergs
 Redaktora asistents: Ieva Valaine
 epasts: pol9728@va.lv